

بررسی تأثیر طرح تعالی مدیریت مدرسه بر بهبود کیفیت آموزشی در مدارس متوسطه دخترانه ناحیه یک تبریز

مریم شفیق نیا^۱، مجید واحدی^۲، اکبر رضایی^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، رشته علوم تربیتی، گرایش مدیریت آموزشی، دانشگاه پیام نور، تبریز، ایران.

^۲ استادیار و عضو هیئت علمی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

^۳ دانشیار و عضو هیئت علمی، گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

چکیده

هدف این پژوهش بررسی تأثیر طرح تعالی مدیریت مدرسه در بهبود کیفیت آموزشی (در سه بعد فرایند آموزش، محصول آموزش، برون داد آموزش) در مدارس متوسطه دخترانه ناحیه یک تبریز در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ بود. این تحقیق برحسب هدف، کاربردی و بر اساس شیوه گردآوری داده‌ها توصیفی و از نوع علی مقایسه‌ای بود. مدارس مجری طرح تعالی مدیریت ۷ مدرسه بود، همچنین ۷ مدرسه غیر مجری طرح تعالی نیز مورد بررسی قرار گرفت. هر گروه از این مدارس دارای ۱۹۰ نفر کادر آموزشی بود که جامعه آماری پژوهش را تشکیل می‌دادند. بر اساس جدول مورگان ۱۲۴ نفر از این افراد به‌عنوان نمونه‌ی آماری در نظر گرفته شده و به سؤالات پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. پرسشنامه‌ها محقق ساخته بوده و روایی و پایایی آن‌ها مورد بررسی قرار گرفتند. داده‌های حاصل در محیط نرم‌افزار (SPSS) با استفاده از روش‌های آماری تحلیل واریانس یک‌طرفه مورد تحلیل قرار گرفتند. نتایج حاصل نشان داد که کلیه مؤلفه‌ها و ابعاد طرح تعالی مدیریت مدرسه در بهبود کیفیت آموزشی تأثیر دارند.

واژه‌های کلیدی: طرح تعالی مدیریت مدرسه، کیفیت آموزشی، فرایند آموزش، محصول آموزش، برون‌داد آموزش.

مقدمه

در حال حاضر مدیریت آموزشی رویکرد جدید فرآیند مدار محور را برای اثربخش کردن مدارس آغاز نموده است. دیدگاه‌های مختلفی در مورد شیوه مدیریت مدارس وجود دارد. عده‌ای از مدیران مدارس ریشه بسیاری از مشکلات و راه‌حل‌های مدارس را در منابع مالی، فیزیکی و بودجه آن می‌دانند. این افراد بیشترین توجه خود را به ورودی‌های سیستم مدرسه معطوف داشته و عده‌ای دیگر اعلام می‌دارند که اگرچه توجه به منابع موجود در ورودی‌های سیستم از اهمیت بالایی برخوردار است اما باید به فرایند سیستم توجه بیشتری معطوف داشت. آن‌ها در فرایند سیستم به محتوا، روش‌ها، چگونگی تدریس، نحوه مدیریت و ارزشیابی تأکید می‌نمایند (احمدی، ۱۳۸۹).

از آنجاکه هر نهاد یا سازمانی برای رشد و بهبود مستمر، به یک الگو نیازمند است، آموزش و پرورش نیز به‌عنوان یک نهاد عظیم و اثرگذار در جامعه از این مهم مستثنا نیست و ضرورت اجرای برنامه‌ای که بتواند مسیر تعالی مدیریت را تعریف، تسهیل، تسریع و دست‌یافتنی کند چند برابر می‌شود. بدین منظور برنامه «تعالی مدیریت مدرسه» با الهام از الگوی تعالی سازمانی به‌منظور اجرا در سراسر کشور طراحی و تولید گردید (کیوان آرا، ۱۳۸۵).

مدل تعالی، نوعی ساختار مدیریتی است که با تکیه بر اصول و مفاهیم اساسی و توجه به معیارهای اصلی مدیریت کیفیت جامع و سیستم خودارزیابی، موجبات پیشرفت و بهسازی مدرسه را فراهم می‌سازد. برنامه تعالی مدیریت مدرسه آموزش و پرورش را به سمت یک سیستم آموزشی مبتنی بر برنامه و عمل، پاسخ‌گویی بیشتر و توجه به نیازهای جامعه سوق خواهد داد. اجرای دقیق خودارزیابی و ارزیابی بیرونی بر اساس تعاریف و شاخص‌های تعیین شده، به مدیریت مدرسه فرصت می‌دهد با بهره‌گیری از یک سیستم هوشمند و کارآمد شناسایی و به‌کارگیری مطلوب منابع و ظرفیت‌های موجود، بهبود مستمر و تعالی فرآیند آموزشی تربیتی مدرسه را ممکن سازد. بدین ترتیب تمامی فرآیندهای مدیریت در مسیر تحول قرار گرفته و تفکر بهبود مستمر به‌عنوان یک اصل و ارزش در مدارس نهادینه می‌شود (شرف و صادقی، ۱۳۹۵).

برنامه تعالی مدیریت مدرسه سعی دارد با تکیه بر سند تحول بنیادین و نگاهی تعالی‌بخش، مدرسه محور، مشارکت‌جو و کیفیت‌مدار ضمن تمرکز بر فرآیندهای مدیریتی شرایطی را فراهم آورد تا کلیه عوامل مؤثر در مدیریت مدرسه ضمن شناسایی ظرفیت‌ها و توانایی‌های داخلی و پیرامونی خود، با اتخاذ رویکرد برنامه محوری نسبت به تعیین اهداف و طراحی برنامه‌ی عملیاتی مدرسه اقدام کند و با نگاهی تیزبین و نقاد به‌صورت مستمر عملکرد مدرسه خود را نسبت به نقشه‌ی راه یا برنامه‌ی عملیاتی و هدف‌های قصد شده بسنجد. (ازلی، ۱۳۹۱)

مسئله پژوهش

بهترین و برجسته‌ترین فکرها باید بنشینند و برای آموزش و پرورش طراحی کنند. آموزش و پرورش باید از روزمرگی بیرون بیاید (خامنه‌ای، ۱۳۹۰). تحقق این هدف نیازمند ترسیم نقشه راهی است که در آن نحوه طی مسیر، منابع و امکانات لازم، تقسیم‌کار در سطح ملی و الزامات در این مسیر به‌صورت شفاف و دقیق مشخص شده باشد. در تهیه سند ملی تحول بنیادین آموزش و پرورش کوشش شده است تا با الهام‌گیری از اسناد بالادستی و بهره‌گیری از ارزش‌های بنیادین آن‌ها و توجه به اهداف راهبردی نظام جمهوری اسلامی ایران، چشم‌انداز و اهداف تعلیم و تربیت در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی تبیین شود (مسگر زاده، ۱۳۹۲).

باید نظام تعلیم و تربیت کشور از موضوعات درسی و معلم به‌عنوان محور یاددهی به سمت یادگیرنده و دانش‌آموز حرکت کند و این مهم محقق نخواهد شد مگر توجه به نیازهای یادگیرنده که همان دانش‌آموز است. در ارتقاء کیفیت یاددهی و یادگیری، رهبری و مدیریت مؤثر، مدیران مدارس از اهمیت بسزایی برخوردار است. عوامل و بخش‌های متعدد مدرسه باید در این مسیر هم‌جهت شوند و این نکته نیز با آگاهی مدیران از ویژگی‌ها و راه‌های تحقق مدرسه کیفی عملی می‌شود. طرح تحول مدیریت مدرسه نقطه‌ی آمال ارتقاء کیفیت در آموزش و پرورش است. طرح تعالی مدیریت مدرسه از درون مدرسه رقم می‌خورد و

مهم‌ترین بخش از نظام تعلیم و تربیت است. در نهایت اجرای برنامه‌ی تعالی مدیریت موجب می‌شود نظام مدرسه به یک نظام شیشه‌ای و شفاف برای همگان تبدیل شود (زرافشان، ۱۳۹۴).

استفاده درست از امکانات و منابع، مستلزم شناخت فرایندهای مختلف سیستم مدرسه و اصلاح و بهبود مستمر و بهسازی فرایندها است. مدیران آموزش و پرورش از جمله مدیران مدارس به‌رغم تجارب خوبی که دارند بیشتر درون‌مدار هستند؛ یعنی ریشه بسیاری از مشکلات یا راه‌حل‌ها را در ورودی سیستم مدرسه می‌جویند و آنان بر این باورند که تنها با افزایش منابع و تزریق انرژی و به‌اصطلاح تقویت کردن ورودی‌ها می‌توان همه مشکلات را مرتفع نمود. غافل از آنکه بدون پرداختن به فرایندهایی که نیاز به بازنگری و ارتقاء دارند و بدون اصلاح، بهبود و بهسازی آن‌ها نمی‌توان بر بخش کوچکی از این مشکلات هم فائق آمد. تمرکز بر ورودی‌ها و بی‌توجهی به فرایندها، همواره بر میزان و نوع مشکلات می‌افزاید (تورانی، ۱۳۹۳).

مدیرانی که دارای نگرش تغییر نسبت به بهبود هستند، عموم مدارس متعالی دارند. رمز توسعه و تعالی هر مدرسه، نیروی انسانی و توجه به انگیزش نیروها می‌دانیم. اگر مدیران ماقبل از آموزش، به انگیزش توجه بیشتری کنند، آموزش‌ها خیلی اثربخش‌تر است. مهم‌ترین برنامه، تغییر رویکرد و تفکر استراتژیک است. تفکر باز در آموزش و پرورش حاکم است که با همه موانع و مشکلات می‌تواند ما را به سمت و سوی مناسب رهنمون کند (صادق پور، ۱۳۹۴).

اجرای دقیق خودارزیابی و ارزیابی بیرونی بر اساس تعاریف و شاخص‌های تعیین‌شده، به مدیریت مدرسه فرصت می‌دهد با بهره‌گیری از یک سیستم هوشمند و کارآمد شناسایی و به‌کارگیری مطلوب منابع و ظرفیت‌های موجود، بهبود مستمر و تعالی فرآیند آموزشی تربیتی مدرسه را ممکن سازد. بدین ترتیب تمامی فرآیندهای مدیریت در مسیر تحول قرار گرفته و تفکر بهبود مستمر به‌عنوان یک اصل و ارزش در مدارس نهادینه می‌شود (ایمانی نائینی، ۱۳۸۶).

به دلیل اهمیت ویژه آموزش و پرورش در شکل دادن زیرساخت‌های انسانی و تربیتی نظام، لازم است برنامه‌ریزی مدیران در جهتی باشد که بهترین نوع آموزش با حداکثر کارایی و کیفیت در محیط مدارس عرضه شود تا بهبود عملکرد مدارس را به دنبال داشته باشد. بررسی مدل‌های تعالی سازمانی به‌ویژه سه مدل مطرح در دنیا شامل «مدل‌های دمی‌نگ^۱، مالکوم بالدريج^۲، بنیاد اروپایی مدیریت کیفیت^۳ EFQM» و نیز مدل‌های بومی ایران و بررسی تجربه‌های ارزنده بعضی از مدارس موفق کشور، موجب شد برنامه «تعالی مدیریت مدرسه» بر اساس «مدل تعالی سازمانی مدارس ایران» که آقایان نودهی، میر سپاسی، تسلیمی و میر کمالی ارائه کرده بودند، طراحی و تولید شود (مسگرزاده، ۱۳۹۲).

آنچه در این پژوهش به‌عنوان دغدغه پژوهشگر و مشکل موجود مطرح می‌شود، عدم وجود مشارکت و فعالیت‌های گروهی در سازمان آموزش و پرورش هست. مشکل محسوس و ملموس عدم ایجاد زمینه‌های لازم و ظرفیت‌سازی مطلوب از طرف منابع انسانی هست. مشکل موجود عدم وجود مشارکت، هماهنگی و هم‌فکری میان مربیان، اولیا و نهادهای اجتماعی در زمینه‌های تربیت و رشد فکری و اخلاقی دانش آموزان است. با درک مشکل موجود پژوهشگر به این سؤال پاسخ می‌دهد که آیا برنامه تعالی مدیریت مدرسه بر بهبود کیفیت آموزشی مدارس متوسطه دخترانه ناحیه یک تبریز در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ تأثیر داشته است؟

اهداف پژوهش

هدف اصلی: شناسایی تأثیر طرح تعالی مدیریت مدرسه بر بهبود کیفیت آموزشی در مدارس متوسطه دخترانه ناحیه یک تبریز در سال تحصیلی ۹۵-۹۶.

اهداف فرعی:

۱- شناسایی تأثیر طرح تعالی مدیریت مدرسه بر بهبود کیفیت آموزشی از بعد فرایند آموزش

¹ Deming

² Malcolm Baldrige

³ European Fundamental Quality Management

- ۲- شناسایی تأثیر طرح تعالی مدیریت مدرسه بر بهبود کیفیت آموزشی از بعد محصول آموزش
 ۳- شناسایی تأثیر طرح تعالی مدیریت مدرسه بر بهبود کیفیت آموزشی از بعد برونداد آموزش

پیشینه تحقیق

تحقیقات داخلی

ازلی (۱۳۹۱)، در مطالعه‌ای با عنوان مدیریت شاگرد محور و مشارکت فراگیران در تصمیم‌گیری در دبیرستان‌های دخترانه شهر تهران به این نتیجه رسیده است که هر چه فراگیران در فرایند تصمیم‌گیری مشارکت داده شوند میزان خلاقیت آن‌ها نیز بالا می‌رود. همچنین بین خلاقیت و مشارکت آن‌ها در تصمیم‌گیری رابطه مثبت وجود دارد.

در پژوهش دیگری که توسط شکیب (۱۳۹۲) با عنوان «بررسی مسائل و مشکلات مدارس راهنمایی شهرستان مشهد» انجام گردید، محقق تعداد ۲۳۷ نفر را در ارتباط با اینکه چگونه می‌توان مشکلات را در مدارس کاهش داد تا بازدهی و کارایی آنان افزایش یابد مورد سؤال قرارداد ۸۴ درصد از دبیران پاسخ داده‌اند که از طریق مشارکت در تصمیم‌گیری‌های آموزشی این مشکلات کاهش خواهد یافت. یعنی پاسخ‌دهندگان دخالت نداشتن در تصمیم‌گیری‌ها را از مشکلات عمده خود دانسته‌اند.

همچنین موحدی و همکاران (۱۳۹۳) در تحقیقی عنوان نموده‌اند که اثرات اعتقادی نیز نقش بسزایی در کیفیت آموزشی مدارس متوسطه داشته است که نشان می‌دهد در طرح تعالی مدیریت این متغیر نقش اساسی در بهبود کیفیت می‌تواند داشته باشد.

شرف و همکاران (۱۳۹۵) به بررسی نقش طرح تعالی مدیریت مدرسه در بهبود کیفیت آموزشی در مدارس متوسطه استان هرمزگان پرداخته‌اند. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که اجرای طرح تعالی مدیریت در بهبود کیفیت آموزشی مؤثر بوده است. ایشان در تبیین نتایج این تحقیق بیان می‌دارند که اجرای طرح تعالی مدیریت باعث می‌شود مدیران و مسئولین مدارس به اسناد و مدارک دسترسی بیشتر داشته باشند و به مفاد مندرج در سند تحول بنیادین، مأموریت و استراتژی‌های آموزش اشراف بیشتری پیدا کنند و برنامه عملیاتی مؤثری را طراحی نمایند.

هاشم‌پور (۱۳۹۵) در مطالعه خود با عنوان طرح تعالی مدیریت مدرسه چیست؟ به این نتیجه رسیده است که برنامه تعالی مدیریت مدرسه سعی دارد با تکیه بر سند تحول بنیادین و نگاهی تعالی‌بخش، مدرسه محور، مشارکت‌جویی و کیفیت‌مداری ضمن تمرکز بر فرآیندهای مدیریتی شرایطی را فراهم آورد تا کلیه عوامل مؤثر در مدیریت مدرسه ضمن شناسایی ظرفیت‌ها و توانایی‌های داخلی و پیرامونی خود، با اتخاذ رویکرد برنامه‌محوری نسبت به تعیین اهداف و طراحی برنامه‌ی عملیاتی مدرسه اقدام کند و با نگاهی تیزبین و نقاد به صورت مستمر عملکرد مدرسه خود را نسبت به نقشه راه یا برنامه عملیاتی و هدف‌های قصد شده بسنجد. همچنین به منظور جلوگیری از هرگونه اتلاف فرصت با تشخیص خطاها و شکاف‌های عملکردی، راه‌های بهبود را شناسایی کند و با برنامه‌ریزی مناسب به اجرای راهکارهای بهبود اقدام نماید تا از این طریق کیفیت مدیریت مدرسه را ارتقا بخشد و افزایش و بهره‌وری را ممکن سازد.

تحقیقات خارجی

در تحقیقی که توسط مادون و لیتون^۱ (۲۰۰۲) در مقایسه بین دو کلاس پویا و سنتی انجام گرفت، مشخص شد که بچه‌ها برتری پایدارتری را در تفکر واگرا نسبت به بچه‌های باکلاس‌های سنتی نشان داده بودند.

در تحقیق دیگری که توسط گو گن^۲ (۲۰۰۴) با استفاده از آزمودن خلاقیت تورنس در نمونه‌ای از ۲۲۵ کودک در مدرسه انجام شد، مشخص گردید: تأثیر روش‌های فعال بر رشد خلاقیت دانش‌آموزان به‌ویژه دختران بیشتر است. در مقابل دانش‌آموزان به

^۱ Hadon & Litoun

^۲ Gogen

روش سنتی کمترین افزایش خلاقیت را نشان داده‌اند. بعد از یک سال حتی خلاقیت آنان، پایین‌تر از خط پایه نسبت به گروه مقابل (روش فعال) نشان داده شد.

«مورمان کوک^۱» در سال ۲۰۱۰ در پژوهشی که در رابطه با مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها و انگیزش انجام داد، نشان می‌دهد که مشارکت زیاد در تصمیم‌گیری، انگیزش فراگیران را افزایش می‌دهد.

نتایج پژوهش هالینگر^۲ و همکاران (۲۰۱۳) نشان داد که یک استراتژی سیستماتیک تر منابع انسانی مورد نیاز است تا اطمینان حاصل شود که رهبران کلیدی مدارس تایلند به دانش، مهارت و انگیزه کافی برای تغییرات پیشنهادی در آموزش و پرورش این کشور آماده هستند.

اسمایلیک^۳ (۲۰۱۴) تحقیقی در رابطه با بازده آموزشی تصمیم‌گیری مشارکتی مدرسه‌ای انجام داد. این تحقیق روابط بین تفاوت در به‌کارگیری تصمیم‌گیری مشارکتی، پیشرفت تحصیلی و یادگیری دانش آموزان را در ناحیه‌ای با حدود ۳۳۰۰ دانش‌آموز و در یک دوره ۵ ساله مورد بررسی قرار داد. یافته‌های تحقیق از این نتیجه حمایت می‌کنند که مشارکت در تصمیم‌گیری با پیشرفت تحصیلی و نتایج بهتر دانش آموزان رابطه دارد.

فرضیه‌های تحقیق

فرضیه اصلی: طرح تعالی مدیریت مدرسه بر بهبود کیفیت آموزشی تأثیر دارد.

فرضیه‌های فرعی:

- ۱- طرح تعالی مدیریت مدرسه بر بهبود کیفیت فرایند آموزشی تأثیر دارد.
- ۲- طرح تعالی مدیریت مدرسه بر بهبود کیفیت محصول آموزشی تأثیر دارد.
- ۳- طرح تعالی مدیریت مدرسه بر بهبود کیفیت برون‌داد آموزشی تأثیر دارد.

روش پژوهش

با توجه به اینکه طرح تعالی در مدارس اجرا می‌شود و پژوهشگر به بررسی اثرات این طرح بر روی کیفیت آموزشی می‌پردازد، تحقیق حاضر توصیفی از نوع علی مقایسه‌ای می‌باشد.

جامعه و نمونه آماری

جامعه مورد نظر؛ مدارس متوسطه دخترانه ناحیه یک تبریز بود؛ که از میان آن‌ها ۷ مدرسه در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ مجری برنامه تعالی مدیریت مدرسه بودند؛ بنابراین جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کادر آموزشی (مدیر، معاونین، دبیران) ۷ مدرسه مجری طرح تعالی (۱۹۰ نفر) و همچنین کادر آموزشی ۷ مدرسه که طرح تعالی در آن‌ها اجرا نمی‌شود (۱۹۰ نفر)، بود. با توجه به جدول مورگان و حجم جامعه، از بین ۱۹۰ نفر مدارس مجری طرح تعالی و ۱۹۰ نفر مدارس غیر مجری، تعداد نمونه ۱۲۴ نفر از هر کدام تعیین شد و این تعداد نمونه به صورت تصادفی ساده از بین افراد جامعه مورد نظر انتخاب شدند.

ابزار اندازه‌گیری

به منظور جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات برای تجزیه و تحلیل از پرسشنامه استفاده شد. با توجه به متغیرهای مستقل و وابسته دو سری پرسشنامه تهیه و تنظیم گردید. این پرسشنامه‌ها محقق ساخته بوده و سؤالات آن‌ها بر اساس اهداف و فرضیه‌های تحقیق تنظیم شد. بخش اول پرسشنامه‌ها، دربرگیرنده اطلاعات دموگرافیکی افراد از قبیل جنسیت، سن، سابقه کار و سطح

¹ Mohrman, cook

² Hollinger, et al 2013

³ Smylic

تحصیلات و سمت فرد موردنظر بود. قسمت دوم؛ تنه اصلی سؤالات و درواقع سنجش میزان استقرار این برنامه در مدارس مجری و شامل سؤالاتی در ارتباط با عوامل طرح تعالی بود. این پرسشنامه دارای ۴۰ سؤال بود که به ترتیب برای هر محور برنامه تعالی، ۵ سؤال در نظر گرفته شده بود و میزان استقرار همان محور را در مدرسه موردنظر می‌سنجید. پرسشنامه دوم مربوط به متغیر وابسته (کیفیت مدیریت آموزشی) بود که هم در مدارس مجری طرح تعالی و هم در مدارس غیر مجری اجرا گردید. این پرسشنامه دارای ۲۱ سؤال بود که برای هر فرضیه فرعی به ترتیب ۷ سؤال در نظر گرفته شده و طراحی گردیده بود. روش نمره‌گذاری در هر دو پرسشنامه بر اساس طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت بود. برای بررسی روایی محتوای پرسشنامه از راهنمایی‌های اساتید و صاحب‌نظران استفاده شد. جهت آزمون پایایی پرسشنامه‌ها، از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. آلفای کرونباخ بر اساس همبستگی درونی متغیرهای مشاهده شده به بررسی پایایی آن‌ها می‌پردازد. مقدار این ضریب بین ۰ تا ۱ است و حداقل مقدار قابل قبول برای تأیید پایایی مقدار ۰/۷ است. بر اساس این روش، با یک مطالعه مقدماتی روی ۲۵ نفر از جامعه آماری و با استفاده از نرم‌افزار SPSS، مقادیر محاسبه شده برای پرسشنامه اول ۰/۹۶ و برای پرسشنامه دوم ۰/۸۸ به دست آمد که بر اساس مقدار این آماره، می‌توان نتیجه گرفت پرسشنامه‌ها از لحاظ پایایی، مطلوب به شمار می‌روند.

طرح تعالی مدیریت مدرسه

برنامه «تعالی مدیریت مدرسه» برنامه ایست که با تکیه بر سند تحول بنیادین و نگاهی تعالی‌بخش، مدرسه محور، مشارکت‌جو و کیفیت‌مدار ضمن تمرکز بر فرایندهای مدیریتی، شرایطی را فراهم آورد تا کلیه عوامل مؤثر در مدیریت مدرسه ضمن شناسایی ظرفیت‌ها و توانایی‌های داخلی و پیرامونی خود، با اتخاذ رویکرد برنامه محوری نسبت به تعیین اهداف و طراحی برنامه عملیاتی مدرسه اقدام کند و با نگاهی تیزبین و نقاد به صورت مستمر عملکرد مدرسه خود را نسبت به نقشه راه یا برنامه عملیاتی و هدف‌های قصد شده، بسنجد (مسگر زاده، ۱۳۹۲).

مدل تعالی سازمانی مدرسه شامل دودسته است:

دسته اول: توانمند سازها شامل مدیریت درون دادها و فرایندها می‌باشد. (به عبارتی مدیریت مالی، فیزیکی، فناوری و اولیاء به‌عنوان مدیریت درون داد و مدیریت یادگیری کارکنان، روابط انسانی و دانش‌آموز در قالب مدیریت فرایندها) محسوب می‌شوند.

دسته دوم: نتایج (دانش‌آموز، کارکنان و جامعه) عملکردی است که به‌عنوان برون داد به شمار می‌آیند. اخلاق، مسئولیت اجتماعی، مدیریت و رهبری از معیارهای دیگری هستند که مانند چتر و پایه، سایر معیارها را پوشش می‌دهند (محبی، ۱۳۹۵).

محورهای برنامه تعالی مدیریت مدرسه. در تعیین مجموعه ملاک‌ها و شاخص‌ها برنامه تعالی مدیریت مدرسه و اهداف آن در مدارس مجری برنامه، سعی شده است ضمن توجه به کارکردها و مأموریت‌های مدرسه ۸ محور کلیدی شامل:

- ۱- استلزامات برنامه‌ریزی
- ۲- توسعه توانمندی‌ها و مشارکت نیروی انسانی
- ۳- استقرار نظام یاددهی و یادگیری
- ۴- توسعه مشارکت دانش‌آموزان در مدرسه
- ۵- توسعه مشارکت اولیا در امور مدرسه
- ۶- ارتقاء سلامت، تربیت‌بدنی، پیشگیری و ایمنی
- ۷- توسعه فعالیت‌های پرورشی و فرهنگی
- ۸- مدیریت امور اجرایی و اداری؛ مورد تأکید و توجه قرار گیرد؛ که هرکدام از این اهداف، در برنامه تعالی مدیریت مدرسه خود به راهبردهای مختلفی تقسیم می‌گردد که در ادامه به آن‌ها اشاره می‌گردد:

- ۱- استلزامات برنامه‌ریزی: در این محور انتظار می‌رود مدرسه با توجه به اسناد راهبردی تحول بتواند برنامه استراتژیک و عملیاتی خود را (مأموریت، استراتژی، راهکارها و ...) با مشارکت همه کارکنان مدرسه تدوین نماید.
 - ۲- توسعه توانمندی‌ها و مشارکت نیروی انسانی: در این محور انتظار می‌رود مدرسه با تشکیل گروه‌های پژوهشی، مسائل و مشکلات را احصاء نماید و با بهره‌گیری از نتایج پژوهش‌ها دست به مطالعات کیفی (اقدام پژوهی) زده و ضمن حل مسائل در انتشار یافته‌های پژوهشی خود نیز اقدام نماید. تشکیل جلسات و کارگاه‌های آموزشی، در جهت ارتقاء توانمندی‌های کارکنان و دانش آموزان و کسب رتبه‌های مناسب در سطح منطقه از مصادیق موردنظر در محور هست.
 - ۳- استقرار نظام یاددهی و یادگیری: در این محور انتظار می‌رود مدارس در چارچوب طراحی آموزشی مبتنی بر برنامه درسی ملی از راهبردهای یاددهی - یادگیری فعال (اکتشافی، تعاملی و ...) بهره بگیرند. در این فرایند بهره‌گیری از محیط‌های متنوع یادگیری، آزمایشگاه، کارگاه، فناوری‌های نوین، انواع روش‌های ارزشیابی به‌ویژه فرایندی مورد تأکید است.
 - ۴- توسعه مشارکت دانش آموزان در مدرسه: در این محور انتظار می‌رود مدارس با توجه به ضرورت و اهمیت این موضوع، جلسات توجیهی مناسب را برنامه‌ریزی نمایند و در عمل به شکل کاربردی زمینه حضور دانش آموزان در اداره مدرسه، مسئولیت‌پذیری در انواع فعالیت‌های مدرسه فراهم شود. به‌طور طبیعی فعال بودن شورای دانش‌آموزی و انواع تشکلهای مدرسه می‌تواند از ابعاد کیفی مشارکت دانش آموزان در مدرسه باشد.
 - ۵- توسعه مشارکت اولیا در امور مدرسه: در این محور انتظار می‌رود مدرسه ظرفیت‌ها و توانمندی‌های اولیاء را شناسایی نماید. پس از شناسایی در یک فرایند علمی و منطقی، بستر لازم جهت نقش‌آفرینی آن‌ها در فعالیت‌های مختلف مدرسه فراهم شود. در این فرایند بهره‌وری جلسات انجمن اولیاء و کلاس‌های آموزش خانواده در ابعاد کمی و کیفی موردتوجه خواهد بود. در کنار اولیاء، شناسایی برقراری ارتباط مؤثر و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت نهادهای اجتماعی نیز از کارکردهای مدرسه موفق تلقی می‌شود.
 - ۶- ارتقاء سلامت، تربیت‌بدنی، پیشگیری و ایمنی: در این محور انتظار می‌رود مدارس به مقوله بهداشت روانی و جسمی دانش آموزان اهمیت قائل شوند. مسائل مربوط به بهداشت در مدرسه (دستشویی‌ها، تغذیه‌ی سالم و ...) جدی گرفته شود. کیفی بودن هر یک از نشانگرهای بهداشت، میزان توجه مدیریت و کارکنان مدرسه را در این زمینه نشان می‌دهد. در کنار بهداشت، استاندارد و ایمن بودن فضا، تجهیزات و ... نیز در جای خود بسیار بااهمیت است. فضای سبز مدرسه از یک‌طرف و فضای پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و ... از طرف دیگر از عوامل و متغیرهای بسیار مهم در مدرسه‌ی سالم است.
 - ۷- توسعه فعالیت‌های پرورشی و فرهنگی: در این محور انتظار می‌رود فعالیت‌های فرهنگی، تناسبی با علایق و نیازهای دانش آموزان داشته باشد. مدارس به‌طور معنادار به مقوله ورزشی توجه کنند. این مسئله نیز همچون دروس دیگر از اهمیت خاص برخوردار است که پرداختن به آن‌ها در کنار فعالیت‌های مذهبی -ایام ا...، نماز جماعت و ... موردنظر هست.
 - ۸- مدیریت امور اجرایی واداری: در این محور انتظار می‌رود قانون و دستورالعمل‌ها مبنای کار مدیران و کارکنان باشد. آن‌ها ضمن آگاهی کامل از مسائل مالی، اداری: به‌درستی آن‌ها را انجام می‌دهند. سندها و پرونده‌ها به‌درستی بایگانی‌شده‌اند و مدرسه از یک نظم اداری با بهره‌گیری از فناوری برخوردار می‌باشد. در این ارتباط یکی از شاخص‌های مهم، بهره‌گیری مدرسه از سیستم‌های حسابداری مالی می‌باشد.
- لذا مدیریت در مدارس تعالی می‌بایست این اهداف را مدنظر داشته باشد و نیز ارزیابی‌ها چه در اول کار و چه بعد از انجام کار به‌صورت خودارزیابی در ابتدا و با شاخص‌های ارزیابی در پایان کار از روند اجرای طرح تعالی مدیریت مدرسه بهره بگیرد (مسگر زاده و همکاران، ۱۳۹۲).

روش‌های آماری

تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی صورت گرفت. در سطح آمار توصیفی با استفاده از مشخصه‌های آماری نظیر فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار، چولگی، کشیدگی و آزمون t تک نمونه‌ای به تجزیه و تحلیل

داده‌ها پرداخته شد. در سطح آمار استنباطی به منظور تحلیل داده‌ها از روش تحلیل واریانس برای آزمون فرضیه‌ها، آزمون کولموگراف - اسمیرنوف جهت بررسی شرط نرمال بودن و آزمون لوین برای همسانی واریانس‌ها استفاده شد.

آزمون فرضیه‌ها

فرضیه اصلی تحقیق: این فرضیه عبارت است از اینکه طرح تعالی مدیریت مدرسه بر کیفیت خدمات آموزشی تأثیر مثبت و معناداری دارد.

برای پاسخگویی به این فرضیه از تحلیل واریانس استفاده شد که نتایج آن در جدول ۱ آمده است.

جدول ۱: آزمون اثرات بین آزمودنی برای مقایسه نمرات کیفیت خدمات آموزشی در دو گروه

متغیر	منبع	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری
کیفیت خدمات آموزشی	بین گروهی	۵۷/۹۷۲	۱	۵۷/۹۷۲	۷۴/۶۵۴	۰/۰۰۰
	درون گروهی	۱۹۱/۰۳۱	۲۴۶	۰/۷۷۷		
	کل	۲۴۹/۰۰۴	۲۴۷			

با توجه به جدول ۱ مقدار F به دست آمده برای بررسی کیفیت خدمات آموزشی در بین دو گروه مدارس مجری طرح تعالی مدیریت و مدارس غیر مجری در سطح ۰/۰۵ معنادار است؛ بنابراین فرض صفر رد و فرض پژوهش مورد تأیید قرار می‌گیرد. از این رو نتیجه گرفته می‌شود بین کیفیت خدمات آموزشی در دو گروه مدارس مجری و غیر مجری تفاوت معناداری وجود دارد. برای بررسی بالا بودن میزان کیفیت خدمات آموزشی در هر یک از مدارس به بررسی میانگین آن‌ها پرداخته شد. با توجه به بررسی میانگین‌های دو گروه مشخص شد که میانگین کیفیت خدمات آموزشی در مدارس مجری طرح تعالی برابر ۴/۱۷۷ و در مدارس غیر مجری برابر ۳/۲۱۰ می‌باشد. پس می‌توان نتیجه گرفت که طرح تعالی مدیریت مدرسه بر بهبود کیفیت خدمات آموزشی تأثیر مثبت و معناداری دارد.

فرضیه فرعی ۱: این فرضیه عبارت است از اینکه طرح تعالی مدیریت مدرسه بر کیفیت فرآیند آموزشی تأثیر مثبت و معناداری دارد.

برای پاسخگویی به این فرضیه از تحلیل واریانس استفاده شد که نتایج در جدول ۲ آمده است.

جدول ۲: آزمون اثرات بین آزمودنی برای مقایسه نمرات کیفیت فرآیند آموزشی در دو گروه

متغیر	منبع	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری
کیفیت فرآیند آموزشی	بین گروهی	۴۲/۶۶۰	۱	۴۲/۶۶۰	۴۹/۸۰۳	۰/۰۰۰
	درون گروهی	۲۱۰/۷۱۵	۲۴۶	۰/۸۵۷		
	کل	۲۵۳/۳۷۴	۲۴۷			

با توجه به جدول ۲ مقدار F به دست آمده برای بررسی کیفیت فرآیند آموزشی در بین دو گروه مدارس مجری طرح تعالی مدیریت و مدارس غیر مجری در سطح ۰/۰۵ معنادار است؛ بنابراین فرض صفر رد و فرض پژوهش مورد تأیید قرار می‌گیرد. از این رو نتیجه گرفته می‌شود بین کیفیت فرآیند آموزشی در دو گروه مدارس مجری و غیر مجری تفاوت معناداری وجود دارد. برای بررسی بالا بودن میزان کیفیت فرآیند آموزشی در هر یک از مدارس به بررسی میانگین آن‌ها پرداخته شد. با توجه به بررسی میانگین‌های دو گروه مشخص شد که میانگین کیفیت فرآیند آموزشی در مدارس مجری طرح تعالی برابر ۴/۲۹۱ و در

مدارس غیر مجری برابر $3/462$ می‌باشد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که اجرای طرح تعالی مدیریت در مدارس موجب بهبود کیفیت فرآیند آموزشی شده و بر کیفیت آن تأثیر مثبت و معناداری دارد. فرضیه فرعی ۲: این فرضیه عبارت است از اینکه طرح تعالی مدیریت مدرسه بر کیفیت محصول آموزشی تأثیر مثبت و معناداری دارد.

برای پاسخگویی به این فرضیه از تحلیل واریانس استفاده شد که نتایج در جدول ۳ آمده است.

جدول ۳: آزمون اثرات بین آزمودنی برای مقایسه نمرات کیفیت محصول آموزشی در دو گروه

متغیر	منبع	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
کیفیت محصول آموزشی	بین گروهی	۸۶/۱۲۰	۱	۸۶/۱۲۰	۸۶/۰۷۸	۰/۰۰۰
	درون گروهی	۲۴۶/۱۲۱	۲۴۶	۱		
	کل	۳۲۲/۲۴۱	۲۴۷			

با توجه به جدول ۳ مقدار F به دست آمده برای بررسی کیفیت محصول آموزشی در بین دو گروه مدارس مجری طرح تعالی مدیریت و مدارس غیر مجری در سطح $0/05$ معنادار است؛ بنابراین فرض صفر رد و فرض پژوهش مورد تأیید قرار می‌گیرد. از این رو نتیجه گرفته می‌شود بین کیفیت محصول آموزشی در دو گروه مدارس مجری و غیر مجری تفاوت معناداری وجود دارد.

برای بررسی بالا بودن میزان کیفیت محصول آموزشی در هر یک از مدارس به بررسی میانگین آن‌ها پرداخته شد. با توجه به بررسی میانگین‌های دو گروه مشخص شد که میانگین کیفیت محصول آموزشی در مدارس مجری طرح تعالی برابر $3/664$ و در مدارس غیر مجری برابر $2/486$ می‌باشد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که اجرای طرح تعالی مدیریت در مدارس موجب بهبود کیفیت محصول آموزشی شده و بر کیفیت آن تأثیر مثبت و معناداری دارد. همچنین با بررسی اختلاف میانگین مشخص می‌شود که بین سه بعد کیفیت خدمات آموزشی بیشترین اختلاف مربوط به کیفیت محصول بوده و به عبارت دیگر مدیریت تعالی بیشترین تأثیر را بر کیفیت محصول آموزشی در مقایسه با فرایند و برونداد گذاشته است.

فرضیه فرعی ۳: این فرضیه عبارت است از اینکه طرح تعالی مدیریت مدرسه بر کیفیت برونداد آموزشی تأثیر مثبت و معناداری دارد.

برای پاسخگویی به این فرضیه از تحلیل واریانس استفاده شد که نتایج در جدول ۴ آمده است.

جدول ۴: آزمون اثرات بین آزمودنی برای مقایسه نمرات کیفیت برونداد آموزشی در دو گروه

متغیر	منبع	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
کیفیت برونداد آموزشی	بین گروهی	۴۹/۴۲۶	۱	۴۹/۴۲۶	۸۶/۰۷۸	۰/۰۰۰
	درون گروهی	۲۵۳/۸۹۸	۲۴۶	۱/۰۳۲		
	کل	۳۰۳/۳۲۴	۲۴۷			

با توجه به جدول ۴ مقدار F به دست آمده برای بررسی کیفیت برونداد آموزشی در بین دو گروه مدارس مجری طرح تعالی مدیریت و مدارس غیر مجری در سطح $0/05$ معنادار است؛ بنابراین فرض صفر رد و فرض پژوهش مورد تأیید قرار می‌گیرد. از این رو نتیجه گرفته می‌شود بین کیفیت برونداد آموزشی در دو گروه مدارس مجری و غیر مجری تفاوت معناداری وجود دارد.

برای بررسی بالا بودن میزان کیفیت برونداد آموزشی در هر یک از مدارس به بررسی میانگین آن‌ها پرداخته شد. با توجه به بررسی میانگین‌های دو گروه مشخص شد که میانگین کیفیت برونداد آموزشی در مدارس مجری طرح تعالی برابر ۴/۵۷۶ و در مدارس غیر مجری برابر ۳/۶۸۳ می‌باشد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که اجرای طرح تعالی مدیریت در مدارس موجب بهبود کیفیت برونداد آموزشی شده و بر کیفیت آن تأثیر مثبت و معناداری دارد.

نتیجه‌گیری کلی و بحث

این تحقیق در چارچوب اجرای طرح تعالی مدیریت مدارس و تأثیر آن بر کیفیت خدمات آموزشی تأکید دارد. هدف تحقیق پاسخ به این سؤال است که آیا اجرای طرح تعالی مدیریت در مدارس بر کیفیت خدمات آموزشی تأثیر دارد یا خیر. بر این اساس فرضیه‌هایی مطرح و مدل مفهومی برای تحقیق در نظر گرفته شد که در آن متغیرهای اجرای طرح تعالی مدیریت به‌عنوان متغیر مستقل و کیفیت خدمات آموزشی به‌عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شدند. نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که اجرای طرح تعالی مدیریت در مدارس بر روی کیفیت خدمات آموزشی و هر یک از ابعاد آن (کیفیت فرآیند، کیفیت محصول و کیفیت برونداد) تأثیر مثبت و معناداری دارد.

فرضیه اصلی تحقیق:

این فرضیه عبارت است از اینکه طرح تعالی مدیریت مدرسه بر کیفیت خدمات آموزشی تأثیر مثبت و معناداری دارد. برای بررسی این فرضیه به مقایسه متغیر در بین دو گروه مجری و غیر مجری طرح پرداخته شد. نتایج تحلیل واریانس مشخص کرد که بین دو گروه، تفاوت معناداری وجود دارد و با بررسی میانگین‌ها مشخص گردید که اختلاف میانگین به سمت مدارس مجری بوده و به‌عبارت‌دیگر اجرای طرح تعالی مدیریت در مدارس باعث بهبود کیفیت خدمات آموزشی شده است. می‌توان گفت در مدارس مجری طرح تعالی مدیریت این مدارس با افزایش مشارکت دانش آموزان در مدرسه، استقرار نظام یاددهی و یادگیری و سایر محورهای برنامه تعالی مدیریت مدارس باعث بهبود کیفیت خدمات آموزشی شده‌اند. موحدی و همکاران (۱۳۹۳) نیز در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که طرح تعالی مدیریت در مدارس نقش اساسی در بهبود کیفیت می‌تواند داشته باشد که با یافته‌های این پژوهش همخوانی دارد. همچنین شرف و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهش خود دریافتند که اجرای طرح تعالی مدیریت در بهبود کیفیت آموزشی مؤثر بوده است که با یافته‌های آن پژوهش همسو است. نتایج این تحقیق همچنین با نتایج تحقیق ازلی (۱۳۹۱) همخوانی دارد.

فرضیه فرعی ۱:

این فرضیه عبارت است از اینکه طرح تعالی مدیریت مدرسه بر کیفیت فرآیند آموزشی تأثیر مثبت و معناداری دارد. برای بررسی این فرضیه به مقایسه متغیر در بین دو گروه مجری و غیر مجری طرح پرداخته شد. نتایج تحلیل واریانس مشخص کرد که بین دو گروه تفاوت معناداری وجود دارد و با بررسی میانگین‌ها مشخص گردید که اختلاف میانگین به سمت مدارس مجری بوده و به‌عبارت‌دیگر اجرای طرح تعالی مدیریت در مدارس باعث بهبود کیفیت فرآیند آموزشی شده است. می‌توان گفت در مدارس مجری طرح تعالی مدیریت این مدارس با استفاده از نظام تشویقی برای انگیزش دانش آموزان و همچنین استفاده از سیستم ارزشیابی مشارکتی و تشویق دانش آموزان به قبول مسئولیت و مشارکت در امور مدارس توانسته‌اند کیفیت فرآیند آموزشی را بهبود بخشند. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های پژوهش شرف و همکاران (۱۳۹۵) همخوانی دارد. همچنین با نتایج تحقیق شکیب (۱۳۹۲) همسو و هم‌جهت می‌باشد. یافته‌های مورمان کوک (۲۰۱۰) و اسمایلیک (۲۰۱۴) نیز نتایجی مشابه نتایج پژوهش حاضر دارند.

فرضیه فرعی ۲:

این فرضیه عبارت است از اینکه طرح تعالی مدیریت مدرسه بر کیفیت محصول آموزشی تأثیر مثبت و معناداری دارد. برای بررسی این فرضیه به مقایسه متغیر در بین دو گروه مجری و غیر مجری طرح پرداخته شد. نتایج تحلیل واریانس مشخص کرد که بین دو گروه تفاوت معناداری وجود دارد و با بررسی میانگین‌ها مشخص گردید که اختلاف میانگین به سمت مدارس مجری بوده و به عبارت دیگر اجرای طرح تعالی مدیریت در مدارس باعث بهبود کیفیت محصول آموزشی شده است. می‌توان گفت در مدارس مجری طرح تعالی مدیریت این مدارس با بهره‌گیری از هوشمند سازی مدرسه و کلاس درس، توسعه فعالیت‌های علمی و پژوهشی، توسعه فعالیت‌های فوق برنامه، برگزاری و شرکت در جشنواره‌ها و مسابقات علمی و فرهنگی و سایر سازوکارهای طرح تعالی مدیریت، زمینه افزایش کیفیت محصول آموزشی را در مدارس خود فراهم آورده‌اند. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های پژوهش موحدی و همکاران (۱۳۹۳) و شرف و همکاران (۱۳۹۵) همخوانی دارد. همچنین این تحقیق همسو با تحقیق هادون و لیتون (۲۰۰۲) می‌باشد که به مقایسه دو کلاس پویا و سنتی پرداخته بودند. یافته‌های این تحقیق همچنین همخوانی بسیاری با یافته‌های پژوهش گو گن (۲۰۰۴) دارد.

فرضیه فرعی ۳:

این فرضیه عبارت است از اینکه طرح تعالی مدیریت مدرسه بر کیفیت برونداد آموزشی تأثیر مثبت و معناداری دارد. برای بررسی این فرضیه به مقایسه متغیر در بین دو گروه مجری و غیر مجری طرح پرداخته شد. نتایج تحلیل واریانس مشخص کرد که بین دو گروه تفاوت معناداری وجود دارد و با بررسی میانگین‌ها مشخص گردید که اختلاف میانگین به سمت مدارس مجری بوده و به عبارت دیگر اجرای طرح تعالی مدیریت در مدارس باعث بهبود کیفیت برونداد آموزشی شده است. می‌توان گفت در مدارس مجری طرح تعالی مدیریت این مدارس با بهره‌گیری از روش‌های خلاق و فعال در فرایند یاددهی و یادگیری بهره‌گیری از فضا و تجهیزات مناسب آموزشی و ایجاد سازوکارهای تشویقی برای دانش آموزان موفق در عرصه رقابت، میزان تکرار پایه و ترک تحصیل را در بین دانش آموزان کاهش داده و موجب افزایش پیشرفت تحصیلی و ارتقا به پایه‌های بالا را برای دانش آموزان فراهم نمایند. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های پژوهش موحدی و همکاران (۱۳۹۳) و شرف و همکاران (۱۳۹۵) همخوانی دارد. همچنین نتایج این تحقیق با نتایج تحقیق هالینگر و همکاران (۲۰۱۳) همسو می‌باشد. در پایان ذکر این نکته ضروری به نظر می‌رسد که این پژوهش ادعا ندارد توانسته همه عوامل مؤثر بر کیفیت خدمات آموزشی را در الگوی پیشنهادی خود دخالت دهد، با این وجود تلاش کرده با یک نگاه جامع، اجرای طرح تعالی مدیریت در مدارس و نقش آن در کیفیت خدمات آموزشی، تنها با برداشتن گام‌های اولیه، راه را برای علاقه‌مندان به پژوهش در زمینه طرح تعالی مدیریت مدارس در سطح خرد، هموار سازد.

پیشنهاد‌های کاربردی

با توجه به یافته‌های حاصل از تحلیل داده‌ها و مباحث مطرح شده در قسمت بحث و نتیجه‌گیری، پیشنهاد‌های کاربردی زیر به مدیران مدارس و آموزش و پرورش مورد مطالعه ارائه می‌شود:

مدیران مدارس می‌توانند با افزایش نقش راهنمایی تحصیلی و تربیتی کارکنان و معلمان و ایجاد سازوکارهای تشویقی برای کارکنان و معلمان موفق در این زمینه، باعث افزایش کیفیت خدمات آموزشی در مدارس خود شوند. در مدارس از روش‌های هوشمند برای آموزش و یادگیری استفاده شود، همچنین جهت ارتقاء سلامت و تربیت بدنی پیشنهاد می‌شود به زیباسازی و نشاط فضای فیزیکی مدرسه بپردازند. معلمان می‌توانند در تدریسشان از روش‌های آموزشی خلاق استفاده کنند و برای بهبود روحیه مسئولیت‌پذیری و خلاقیت دانش آموزان، آنان را در تصمیم‌گیری‌های آموزشی مدرسه سهیم کنند. همچنین جهت بهبود کیفیت آموزشی از بعد نظام یاددهی - یادگیری، پیشنهاد می‌شود مسئولین آموزش و پرورش زمینه لازم برای استقرار نظام

آموزشی فعال در مدارس به وجود آورند و مسئولین آموزش و پرورش از امکانات سایر نهادها جهت بهبود کیفیت آموزشی مدارس استفاده کنند.

منابع

۱. احمدی، مجتبی. (۱۳۸۹). نوسازی و تحول، تهران: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی.
۲. ازلی، جمشید. (۱۳۹۱). مدیریت شاگرد محور و مشارکت فراگیران در تصمیم‌گیری در دبیرستان‌های دخترانه شهر تهران، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.
۳. ایمانی نائینی، محمد. (۱۳۸۶). نیازسنجی در آموزش و پرورش، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تهران، واحد علوم و تحقیقات.
۴. تورانی، حیدر. (۱۳۹۳). مدیریت فرایند مدار در مدرسه (چاپ اول). تهران: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت.
۵. خامنه‌ای، سیدعلی. (۱۳۹۰). حدیث ولایت: مجموعه رهنمودهای مقام معظم رهبری، قم: مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی.
۶. زرافشان، علی (۱۳۹۴) ارزشیابی پایانی پاشنه‌ی آشیل برنامه‌ی تعالی مدیریت است. مجله‌ی شوق تغییر، دوماهنامه بین‌المللی اطلاع‌رسانی، پژوهشی، آموزشی، تحلیلی در زمینه علوم انسانی، شماره ۱۹، ص ۱۰-۱۳.
۷. شرف، جمیله. صادقی، اعظم. (۱۳۹۵). تعیین نقش طرح تعالی مدیریت مدرسه در بهبود کیفیت آموزشی. کنفرانس بین‌المللی مدیریت، علوم تربیتی، استان مازندران.
۸. شکیب، محمود. (۱۳۹۲). بررسی مسائل و مشکلات مدارس راهنمایی شهرستان مشهد، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان اصفهان.
۹. صادق پور، صادق. (۱۳۹۴). تعالی؛ از مسیر توانمندسازی منابع انسانی و انگیزش کارکنان. مجله‌ی شوق تغییر، دو ماهنامه بین‌المللی اطلاع‌رسانی، پژوهشی، آموزشی، تحلیلی در زمینه علوم انسانی، شماره ۱۹، صص ۱۸-۲۰.
۱۰. کیوان آرا، احمد. (۱۳۸۵). نقش مدرسه در درونی کردن ارزش‌های فرهنگی در نوجوانان دختر ۱۴-۱۸ ساله دبیرستان شیخ فضل ا... نوری شهر اصفهان، پژوهشنامه جامعه‌شناسی، صص ۶۳-۵۸.
۱۱. محبی، عظیم. (۱۳۹۳). مدل کیفیت‌بخشی مدیریت مدرسه. ماهنامه رشد مدیریت مدرسه ۲، دوره سیزدهم، شماره پی در پی ۱۰۳، صص ۲۶-۲۹.
۱۲. محبی، عظیم. (۱۳۹۵). تبیین مدل کیفیت‌بخشی (تعالی) مدیریت مدرسه، مجله تدبیر، شماره ۱۲، ص ۲۳.
۱۳. مسگرزاده، مرضیه. (۱۳۹۲). راه بی‌پایان تعالی. ماهنامه رشد مدیریت مدرسه ۲، دوره سیزدهم، شماره پی‌درپی ۱۰۳، صص ۴-۷.
۱۴. موحدی، یزدان. کریمی نژاد، کلثوم. هاشمی نصرت‌آبادی، تورج. موحدی، معصومه. (۱۳۹۳). کار آیی مدل آموزشی مبتنی بر معنویت بر بهبود مؤلفه‌های کیفیت زندگی در دانش‌آموزان. نشریه روانشناسی و دین، سال هفتم، شماره اول، پیاپی ۲۵، بهار ۱۳۹۳.
۱۵. هاشم‌پور، رقیه. (۱۳۹۵). طرح تعالی مدیریت مدرسه چیست؟ مجله تدبیر، شماره ۱۳، صص ۵۸-۵۶.

16. Gogen.Robinson V. (2004). Making Sense of Secondary Science: Research into Children's

17. Ideas London: Routledge.

18. Haddon & Litton. P. (2002). Making Sense of Secondary Science: Research into Children's

19. Ideas London: Routledge. Viliam G. (2001). Metaphor and analogy in.
20. Hollinger, P & Lee, M. (2013). Exploring principal capacity to lead reform of teaching and
21. Learning quality in Thailand. International Journal of Educational Development, 33(4), Pp.305-315.
22. Mohr man, cook, R (2010). An easy approach for reading manometers to determine gas Preture: The Analogy of the Child's Seesaw, j. Chem. Educe, 9, 6.
23. Smylic, A (2014). Management of Creativity and Art, Research and Studies. Principles of Management, New York, McGraw - Hill, 2004.

A Study of the Effect of School Administration Sublimity Pattern on Improvement Educational Qualities in Sector one's Girlie Junior High School of Tabriz

Maryam Shafigh Nia¹, Majid Vahedi², Akbar Rezayi³

1- Masters Student, Educational Sciences Field Educational Administration Orientation, Payame Noor University, Department of Tabriz, Iran.

2- Assistant Professor and faculty member of the Department of Educational Sciences, Payame Noor University, Department of Tehran, Iran.

3- Associate Professor and faculty member of the Department of Psychology, Payame Noor University, Department of Tehran, Iran.

Abstract

The purpose of this study was to examine the effect of school administration Sublimity Pattern on improving educational qualities (in three dimensions of the educational process, product training, and educational outcomes) in sector one's girlie Junior high schools of Tabriz in academic year 2016-2017. This research was practical in terms of purpose, as well as descriptive and causal comparative on the data collection method. This study investigated 7 schools using Sublimity Pattern, as well as other 7 schools which are non-executive of this pattern. Each group of these schools had 190 educational staff, which comprised the statistical population of the study. According to Morgan's table, 124 of them were considered as statistical samples and answered the questionnaire's questions. The questionnaires were made by researchers and their validity and reliability were investigated. Data were analyzed (in SPSS software) using one-way ANOVA. The results showed that all of the components and dimensions of the school administration Sublimity Pattern have been effective in improving educational quality.

Keywords: School Administration Sublimity Pattern, Educational Quality, Educational Process, Training Product, Learning Outcomes
